



ناترازی‌ها در اقتصاد

فتح‌الله حورادی

سر‌دبیر اطلاعات هفتگی

یکی از مشکلات اساسی اقتصاد کشور، عدم تعادل‌ها یا ناترازی‌ها در منابع و مصارف است که مولد کسری بودجه، تورم، ایجاد فساد و رانت و عدم کارکرد صحیح دولت در ایجاد یک دولت کارآمد برای گسترش عدالت، توسعه و رفاه جامعه است.

دخل و خرج دولت که متعادل و تراز نیست، پس کسری بودجه می‌آورد. تولید و مصرف پهن‌تر از نیست و مشکل می‌آفریند. برق و آب و گاز و حقوق کارمندان و نظام بانکی و صندوق‌های بازنشستگی و... هم همین وضعیت را دارند. صادرات و واردات ما هم با این مشکل روبرو است.

حل این مشکلات نیازمند جراحی‌های سخت و اصلاحات ساختاری در حوزه اقتصاد است که معمولاً نه دولت‌ها و نه پارلمان‌ها جسارت پرداختن به آن را ندارند. از طرفی، مرتب از رشد تولید صحبت می‌کنیم و از طرف دیگر سرمایه‌گذاری در این حوزه را برخطر و کم بازده کرده‌ایم. از طرفی از لزوم مبارزه با رانت و فساد صحبت می‌کنیم و از طرف دیگر بسترهای ایجاد آن را پهن و گسترده نگه داشته‌ایم. چون هم ارز چند نرخ داریم و هم تخصیص اعتبارات رانتی و هم دخالت‌های دستوری و غیرعقلانی دولت و هم نظام ناکارآمد اداری و مالیاتی.

از طرفی از حضور و مشارکت مردم و عدم دخالت دولت در اقتصاد صحبت می‌کنیم و از طرف دیگر میدان حضور و رقابت بخش خصوصی واقعی رانتگ و سخت و پر زحمت نگه داشته‌ایم.

از طرفی در مصرف انرژی چنان رفتار می‌کنیم که گویی ثروتمندترین کشور دنیایم و از طرف دیگر بخش کثیری از جامعه در زیر خط فقر زندگی می‌گذرانند. از این مصداق‌ها و نمونه‌ها فراوان می‌توان آورد و شمرد، اما به عنوان مثتی نمونه خراب‌پر نیست به آماري که اخیراً «علیرضا کرمانی» کارشناس اقتصاد و صنعت که تحقیقات مفصلي درباره سازمان‌های تأمین اجتماعی ایران و مقایسه آن با سایر کشورها صورت داده، توجه کنیم.

اودر گفت‌وگو اخیرش با سایت خبری جماران درباره وضعیت صندوق‌های بازنشستگی به نکات هشدار دهنده‌ای اشاره می‌کند و می‌گوید: براساس آمار سال گذشته، در برابر حدود ۷۵ میلیون بیمه‌پرداز، ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر هم مستمر بگیر این صندوق‌ها هستند و جمعیت تحت پوشش این نهاد‌ها ۶ میلیون نفرند که از این میزان نزدیک به ۴۵ میلیون نفر تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی قرار دارند.

همزمان با اینکه تعداد افراد تحت پوشش این صندوق‌ها افزایش می‌یابد، به همان نسبت شاهد افت بیمه‌پردازان هستیم، نکته دیگر اینکه امید به زندگی در کشور در دهه‌های اخیر از حدود ۶۰ به بالای ۷۶ سال افزایش یافته، اما سن بازنشستگی ثابت مانده و حتی تقاضا برای بازنشستگی پیش از موعد رشد داشته و براساس آمار، تقریباً نیمی از افرادی که در سال ۱۳۰۰ بازنشسته شدند، بازنشستگی پیش از موعد داشته‌اند و در حال حاضر به وضعیتی رسیده‌ایم که ۶۰ میلیون نفر درآمد تحت پوشش داریم و کمتر از ۹ میلیون بیمه‌پرداز و معلوم است که وقتی چنین ناترازی عجیب و غریبی وجود دارد، نحوه خدمات‌دهی هم به صورت عری می‌آید... البته مسأله تنها همین‌ها که این کارشناس و پژوهشگر بدان اشاره کرده نیست. مشکل فراتر از اینهاست. از جمله اینکه بیش از ۹۰ درصد بار تأمین منابع صندوق‌های بازنشستگی کشوری و لشکری بر دوش بودجه عمومی کشور است و دیگر نمی‌توان بدان عنوان صندوق‌داد. در بخش تأمین اجتماعی، مسأله ایجاد دیگری هم دارد. از جمله تصمیمات غلط و نسنجیده و حرکت‌های بی‌پولیستی دولت‌ها و نمایندگان در افزایش تعهدات سازمان تأمین اجتماعی بدون توجه به منابع و محدودیت‌های آن بوده است که نتیجه آن افزایش افراد تحت پوشش این سازمان و گسترش افراد مشمول مشاغل زیان‌آور و افزایش موارد امکان درخواست بازنشستگی پیش از موعد و مواردی از این قبیل بوده است. آن هم در حالی که اندوخته این صندوق مال کارگران و حق‌الناس است، اما چون اختیارات و اراده‌اش با دولت است و مدیریتش را دولت تعیین می‌کند، ناگزیر به خواسته‌هایش هم تن می‌دهد که به نوبی تصرف در مال غیر به حساب می‌آید.

مشکل مهم دیگر آن است که دولت قادر به پرداخت بدهی‌هایش هم نیست و به جای بدهی‌های خود، آن هم بخشی از آن و نه همه آن، اقدام به واگذاری شرکت‌هایی می‌کند که تا به حال بیشتر عامل زحمت بوده‌اند و نه مایه رحمت. اما نتیجه این عدم تعادل و ناترازی، خست در پرداخت حقوق مکتفی به بازنشسته از یکسو و عدم ارائه خدمات بیمه‌ای و مالی و درمانی و پزشکی مناسب از سوی دیگر است که اگر اوضاع به همین منوال پیش رود، دیر نیست روزی که همه افراد تحت پوشش مجبور باشند به چیزی در حد صدقه و یا خدمات کم‌بیمه اداری اکتفا کنند.

معاون اول رئیس‌جمهوری:

جهش تولید با فعالیت بخش خصوصی و نخبگان محقق می‌شود



نخستین رویداد کارآفرینی دانش‌آموزان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) با حضور معاون اول رئیس‌جمهوری برگزار شد. به گزارش ایسا، محمد مخبر در این رویداد، با تأکید بر اینکه نیروهای نخبه، خلاق و کارآفرین سرمایه‌های اصلی کشور هستند، تصریح کرد: نقطه تحول اقتصادی کشور و تحقق شعار سال با اینکه بر کارآفرینان و تسلیح جوان کشور محقق می‌شود. وی با قدردانی از اقدامات و تلاش‌های کمیته امداد در زمینه توانمندسازی و حمایت از مددجویان و به ویژه با تمرکز بر دانش‌آموزان و نسل جوان تحت پوشش این سازمان، گفت: صرف از ظرفیت‌های خدادادی و منابع طبیعی بسیاری برخوردار است اما می‌توز بزرگتر و ارزشمندتر حضور همین نیروی جوان و تحصیلکرده است که به عنوان یک قوه پویا پیشران ظرفیت‌های کشور را شکوفایی سازد.

معاون اول رئیس‌جمهوری خاطرنشان کرد: با توجه به تغییر رویکرد اقتصاد جهان به سمت اقتصاد دیجیتال امروز شاهد پی برخی از کارآفرینان و سرمایه‌داران بزرگ جهان از نسل نوجوان هستند و مقتضیات اقتصاد دیجیتال چنان است که سن و تحصیلات نمی‌شناسد و با بهره‌گیری از خلاقیت فردی می‌توان به نتایج بزرگ دست یافت.

مخبر با تأکید بر اهمیت تربیت نیروی کارآفرین، مستعد و خلاق در کشور، افزود: در جلسه‌ای با اتاق بازرگانی بر این مهم تأکید شد که باید هنرستان‌ها در کنار کارخانه‌های تولید تأمین شوند تا دانش‌آموزان ضمن تحصیل، در محیط واقعی و عملی هم آموزش‌های لازم را در کارخانه‌ها و صنایع فراگیرند. وی خطاب به دانش‌آموزان هنرستانی و کارآفرینان جوان، تأکید کرد: دشمنی توانید نقطه تحول کشور باشید و قطعاً جهش تولید با فعالیت بخش خصوصی و نخبگان محقق می‌شود.

وی افزود: تلاش‌ها و حرکت چند سال گذشته کمیته امداد با توجه به منویات مقام معظم رهبری، تمرکز بر توانمندسازی دانش‌م‌جویان بوده است و در این مسیر تبدیل مددگیرنده به مددکننده کلیدی است که باید در سرتاسر کشور دنبال شود. معاون اول رئیس‌جمهوری تأکید کرد: دولت و رئیس‌جمهوری اعتقاد و ایمان محکمی به فعالیت‌های کمیته امداد دارند و دولت خود را موظف به پشتیبانی از این سازمان مردم‌دو در زمینه کاهش فقر و محرومیت در کشور می‌داند. مخبر در ادامه چابکی، اقتلانی بودن و عدالت‌محوری راز ویژگی‌های کم نظیر کمیته امداد را شرح و خاطر نشان کرد: اعتماد مردم به کمیته امداد بزرگترین سرمایه این سازمان است و این مجموعه با پدنه‌انداری و مدیریت متعهد خود همواره در طول سالیان گذشته مشغول خدمت‌رسانی به طبقه آسیب‌پذیر جامعه بوده است. وی با اشاره به اقدامات و تلاش‌های دولت برای رفع مشکلات اساسی در کشور در دو سال گذشته ادامه داد: دولت توانست به دستاوردهای مهم اقتصادی از جمله کاهش بیگاری و تورم و همچنین رشد اقتصادی مثبت پس از چندین دوره رشد منفی دست یابد و معتقدیم کشور در وضعی است که چشم‌انداز روشنی برای توسعه دارد.

امضای ۸ سند همکاری مشترک میان مقامات تهران و اسلام‌آباد



در حضور رئیس‌جمهوری ایران و نخست‌وزیر پاکستان مقامات دو کشور ۸ سند همکاری مشترک در حوزه‌های مختلف امضا کردند.



رئیس‌جمهوری گفت: امروز ملت عزیز پاکستان هم مانند دیگر ملل مسلمان و آزاده دنیا از ظلم رژیم کودکش صهیونیستی و نظام ناعادلانه حاکم بر جهان به ستوه آمده‌اند. آنچه امروز همه دنیا را غصه‌دار کرده تا کارآمدی سازمان‌های بین‌المللی به ظاهر مدافع حقوق بشر از جمله سازمان ملل و شورای امنیت در مقابل جنایات رژیم صهیونیستی علیه مردم مظلوم غزه با حمایت آمریکا و کشورهای غربی است و معتقدیم موضع بحق مردم ایران و پاکستان، امت اسلامی و همه ملت‌های آزاداندیش در حمایت از مردم مظلوم فلسطین در مسیر حق‌طلبی و عدالت خواهی و همچنین ایستادگی و مقاومت فلسطینیان مظلوم جواب خواهد داد و حتماً زمینه ساز نظم عادلانه جهانی خواهد بود.

رئیس‌جمهوری با اشاره به مواضع مشترک تهران و اسلام‌آباد در زمینه مبارزه با تروریسم، جرائم سازمان‌یافته، مواد مخدر و همچنین انواع ناامنی‌های تهدیدکننده دو کشور و آزاد و ویژه اقتصادی و استاندارد با هم‌تایان پاکستانی به امضا رسید.

نشست مطبوعاتی مشترک
رئیس‌جمهوری در نشست مطبوعاتی مشترک با شهباز شریف نخست‌وزیر پاکستان با بیان اینکه تبادل ظرفیت‌های قابل توجه موجود در دو کشور حتماً موجب انتفاع دو ملت ایران و پاکستان خواهد شد، افزود: در نشست هیات‌های عالی رتبه دو کشور تصمیم گرفتیم ضمن به کارگیری این ظرفیت‌ها، روابط ایران و پاکستان را در عرصه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، تجاری و فرهنگی در همه سطوح ارتقا بخشیم.



داشت: ایران و پاکستان در موضوع ضرورت تأمین و پایداری امنیت، لزوم مبارزه قاطع با اشکال مختلف تروریسم و حمایت بدون تبعیض از حقوق بشر به ویژه دفاع از مردم مظلوم فلسطین رویکرد و نگاهی نزدیک و مشترک دارند.

رئیس‌جمهوری همچنین بر اهمیت تبادل هیات‌های تجاری و اقتصادی میان دو کشور و فعال شدن کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی برای رفع موانع توسعه مراودات و مناسبات اقتصادی و تجاری تأکید کرد و گفت: تقویت همکاری‌های ایران و پاکستان به عنوان دو کشور اسلامی مهم منطقه می‌تواند در حل مشکلات منطقه موثر باشد، در مقابل حضور بیگانگان در منطقه نه تنها کمکی به حل مشکلات نمی‌کند، بلکه خود باعث ایجاد مشکلات پیچیده‌تر خواهد شد.

نخست‌وزیر پاکستان هم در این نشست با اشاره به مرزهای طولانی مشترک میان دو کشور، بر مبارزه قاطع با تروریسم و تلاش برای ارتقای امنیت در مناطق مرزی و همچنین ایجاد رونق اقتصادی در مناطق مرزینشین از طریق گسترش بازارچه‌های مرزی تأکید کرد. شهباز شریف با تأکید بر هدف‌گذاری صورت گرفته برای رساندن حجم مبادلات اقتصادی دو کشور به ۱۰ میلیارد دلار در سال افزود: گسترش همکاری‌های اقتصادی ایران و پاکستان در حوزه‌های مختلف از جمله انرژی می‌تواند به تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی دو کشور بیانجامد.

وی همچنین با اشاره به حمایت پاکستان از همکاری‌های زیرساختی اجستیک چندجانبه افزود: تحقق این همکاری‌ها می‌تواند تبادلات تجاری را به سطحی جدید ارتقا دهد. نخست‌وزیر پاکستان همچنین با اشاره به گفتگوهای مطرح شده درباره حقوق و امنیت مردم فلسطین، تقویت همکاری‌های دو کشور در مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌های مختلف را خواستار شد.

دیدار با وزیر امور خارجه پاکستان
رئیس‌جمهوری در دیدار «محمد اسحاق دار» وزیر امور خارجه پاکستان که برای خوش‌آمدگویی در هتل محل اقامت وی حضور یافته بود، روابط ایران و پاکستان را فراتر از همسایگی صرف و منگی بر برادری و روابط قلبی عمیق و تاریخی توصیف کرد که دل‌ها و اعتقادات دو ملت را به یکدیگر پیوند داده است و گفت: با وجود اینکه تقویت روابط ایران و پاکستان مطلوب برخی بیگانگان نیست، اما با توجه به ظرفیت‌های متنوع و متعدد و مقابل موجود روابط دو کشور اسلامی باید ناظر بر تأمین منافع دو ملت بیش از پیش گسترش یابد.

دلار افزایش دهیم. رئیس‌جمهوری مرز میان ایران و پاکستان از فرصتی برای رفاه دو ملت به ویژه مردم مناطق مرزینشین دانست و گفت: دیدار چندی پیش مقامات عالی دو کشور در مرز کرده تا کارآمدی سازمان‌های بین‌المللی به ظاهر مدافع حقوق بشر از جمله سازمان ملل و شورای امنیت در مقابل جنایات رژیم صهیونیستی علیه مردم مظلوم غزه با حمایت آمریکا و کشورهای غربی است و معتقدیم موضع بحق مردم ایران و پاکستان، امت اسلامی و همه ملت‌های آزاداندیش در حمایت از مردم مظلوم فلسطین در مسیر حق‌طلبی و عدالت خواهی و همچنین ایستادگی و مقاومت فلسطینیان مظلوم جواب خواهد داد و حتماً زمینه ساز نظم عادلانه جهانی خواهد بود.

رئیس‌جمهوری با اشاره به مواضع مشترک تهران و اسلام‌آباد در زمینه مبارزه با تروریسم، جرائم سازمان‌یافته، مواد مخدر و همچنین انواع ناامنی‌های تهدیدکننده دو کشور و آزاد و ویژه اقتصادی و استاندارد با هم‌تایان پاکستانی به امضا رسید.

نشست مطبوعاتی مشترک
رئیس‌جمهوری در نشست مطبوعاتی مشترک با شهباز شریف نخست‌وزیر پاکستان با بیان اینکه در موارد مختلف دو جانبه با ایران تبادل نظر داشتیم و درباره مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی هم صحبت کردیم، افزود: با ایران در حوزه‌های انرژی و سرمایه‌گذاری‌های مشترک همکاری خواهیم داشت.

وی با یادآوری اینکه ایران اولین کشوری بود که پاکستان را به رسمیت شناخت، گفت: توافق کردیم که در تجارت دو جانبه، سرمایه‌گذاری مشترک و همکاری در حوزه انرژی همکاری داشته باشیم.

نشست مشترک هیات‌های عالی رتبه
رئیس‌جمهوری در ادامه برنامه‌های سفر خود به پاکستان در نشست مشترک هیات‌های عالی رتبه دو کشور با اشاره به سیاست ایران برای گسترش روابط با کشورهای مسلمان، همسایه و همسوز، اظهار



قالیباف:

مشکلات ارزی برای مردم غیر قابل تحمل شده است

رئیس‌مجلس گفت: مشکلات مربوط به ارز برای مردم و اقتصاد کشور غیر قابل تحمل شده است.

به گزارش خانه ملت، قالیباف در جلسه بررسی مسائل ارزی با حضور خاندوزی وزیر اقتصاد و امور دارایی، فرزین رئیس کل بانک مرکزی، پروبرابراهیمی رئیس کمیسیون اقتصادی، سید شمس‌الدین حسینی رئیس کمیسیون جهش و رونق تولید، اکبری لاریجانی رئیس کمیسیون صنایع و حجت الاسلام بحرینی و محسن زنگنه اعضای کمیسیون‌های اقتصادی و برنامه و بودجه مجلس و شماری از کارشناسان مرکز پژوهش‌ها تأکید کرد: باید دولت و مجلس در موضوعات مرتبط با ارز با هم اتفاق نظر داشته باشند تا مردم از این وضع بیش از پیش آسیب نبینند؛ بنابراین لازم است دو قوه به یک تصمیم مشترک برسند تا از قوای مجریه و مقننه یک حرف شنیده شود. وی در جلسه علنی مجلس هم در پاسخ به تذکرات نماینده اردبیل و اصفهان گفت: حتماً گزارش جمع بندی مربوط به ارز را هفته بعد در صحن مجلس ارائه می‌دهیم.

صدف‌پدری نماینده مردم اردبیل در تذکری به هیات رئیسه مجلس تأکید کرد: قرار بود که موضوع مباحث ارزی و وضع بازار ارز در مجلس بررسی کنیم؛ اکنون وضع بازار ارز کاملاً آشفته است. همچنین بر موضوع واردات مواد اولیه، بانک مرکزی به تولیدکنندگان می‌گوید ارز ندارد؛ معلوم نیست که بانک مرکزی چه کار می‌کند؛ بانک مرکزی باید به مردم جواب دهد.

وی ادامه داد: کمیسیون تخصصی مابه بانک مرکزی نظر تخصصی داده است اما بانک مرکزی اصلاً آنرا قبول ندارد و کنار گذاشته است. بانک مرکزی بگوید سیاست‌یاتی که گفتند چیست؟ باید به این موضوعات اساسی بپردازیم نه اینکه هم موضوع اقتصادی‌گذاری را طی دو هفته آینده تعیین تکلیف کنیم. مهدی طغیانی نماینده اصفهان در تذکری با تأکید بر اینکه در قانون بانک مرکزی که به تأزگی بیان شده است و همچنین ماده قانون احکام دائمی، سیاست‌های کشور مشخص شده است، گفت:

قیمت ارز بازار غیررسمی یا بازار آزاد که باید با سیاست‌های بانک مرکزی کنترل می‌شد، طی ۲ ماهه ۱۵ هزار تومان افزایش یافته و بعد از همه التهابات ۳۰۰۰ تومان کاهش یافته است؛ اینها به آن معناست که بانک مرکزی برنامه‌ای برای سیاست‌گذاری ارزی منطقی بر قانون ندارد.

رئیس‌مجلس در پاسخ به تذکر یکی دیگر از نمایندگان درباره تخصیص‌های بودجه‌ای پیش از تصویب جداول بودجه سال ۱۴۰۳ تأکید کرد که این تخصیص‌ها علی‌الحساب است.

علی‌بابایی کارنامه نماینده مردم ساری در صحن مجلس در تذکری به سازمان

مدیریت و برنامه ریزی گفت: هنوز بودجه ۱۴۰۳ ابلاغ نشده اما جداول تخصیص اعلام شده است و این تخصیص نیز با قیودی همراه است؛ در این شرایط چطور می‌شود توسعه متوازن را در مجموعه‌های مختلف کشور توقع داشته باشیم؟

مخالفت با بررسی یک طرح نظام قانونگذاری
وکلا ملت در جریان بررسی تقاضای عده‌ای از نمایندگان مجلس درباره رسیدگی به طرح نظام قانونگذاری، تعیین حدود اختیار و صلاحیت مراجع وضع قوانین و مقررات طبق اصل ۵۸ قانون اساسی، پس از استماع سخنان موافقان و مخالفان این درخواست، با ۱۳۹ رای با این تقاضا مخالفت کردند. در اصل ۵۸ قانون اساسی آمده است: سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. مجلس نمی‌تواند اختیار قانونگذاری را به شخص یا هیاتی واگذار کند. ولی در موارد ضروری می‌تواند اختیار وضع بعضی از قوانین را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون‌های داخلی خود تفویض کند. در این صورت این قوانین در مدتی که مجلس تعیین می‌کند به صورت آزمایشی اجراء می‌شود و تصویب نهایی آنها با مجلس خواهد بود. همچنین مجلس می‌تواند تصویب دائمی اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها، موسسات دولتی یا وابسته به دولت را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون‌های ذریبط واگذار کند یا اجازه تصویب آنها به دولت بدهد. در این صورت تصویب دولت نباید مخالف قوانین و مقررات عمومی کشور باشد و برای بررسی و اعلام عدم مغایرت آنها با قوانین مزبور برای صدور ابلاغ برای اجراء به اطلاع رئیس‌مجلس شورای اسلامی برسد.»

بقیه در صفحه ۱۴

بقیه در صفحه ۱۴